

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyně JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **W.S.**, zastoupen Mgr. Annou Větrovskou, advokátkou se sídlem Štěpánská 630/57, 110 00 Praha 1, proti žalovanému **Ministerstvu dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 12, Praha 1, 110 15, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.5. 2006 č.j. 267/2006-160-SPR/2.

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí ze dne 12.5. 2006 č.j. 267/2006-160-SPR/2. se zrušuje a věc se vrací zpět žalovanému k dalšímu řízení
- II.** Žalovaný je povinen uhradit náklady řízení ve výši 9.800,- Kč k rukám právní zástupkyně žalobce do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Okresního úřadu Znojmo, odboru dopravy, ze dne 20. 8. 2002, č.j. dopr. 429/2/2002 Va, změněném rozhodnutím krajského úřadu ze dne 10.12.2002 č.j. JMK/1586/2005/OD s právní mocí ode dne 19.12. 2002, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/ 1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů, kterého se žalobce dopustil tím, že dne 14.2. 2002 ve 22.00 hod na silnici I. třídy č. 38 v km 238,8 v k.ú. Znojmo jako řidič osobního automobilu způsobil dopravní nehodu nepřizpůsobením rychlosti jízdy na vzdálenost, na kterou měl rozhled. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 2.000,- Kč a povinnost hradit náklady řízení ve výši 500,- Kč .

Návrhem ze dne 15.11. 2005 (doplněným podáním ze dne 2.12. 2005) podaným u Krajského úřadu Jihomoravského kraje se žalobce domáhal obnovy řízení z důvodů dle § 62

odst. 1 písm. a), zákona č. 71/1967 Sb., neboť vyšly najevo nové skutečnosti a důkazy v podobě znaleckého posudku Ing. P. Š. č. 2847-88/2005 ze dne 8.11. 2005, podle kterého rychlost jízdy žalobce, jen o 8 km/h vyšší nežli rychlost přiměřená dosvitu tlumených světel nebyla příčinou dopravní nehody, protože žalobce byl oslněn svědkem a za vzniklé situace vytvořilo vozidlo Renault překážku náhlou.

Jako druhý důvod žalobce žádal o obnovu řízení z důvodu dle § 62 odst. 1 písm. c) zákona č. 71/1967 Sb., neboť z obsahu správního spisu vyplývá, že správní orgán I. stupně dal obviněnému možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí (dne 20.8. 2002) k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění, dle § 3 odst. 2, § 33 odst. 2, zákona č. 71/1967 Sb. poprvé a naposledy dne 3.5. 2002, tj. v den, kdy bylo řízení teprve zahájeno, nikoliv už ve fázi před jeho skončením.

Dne 6.1. 2006 vydal Krajský úřad Jihomoravského kraje pod č.j. JMK 4628/2006 rozhodnutí, kterým zamítl návrh na obnovu řízení. Žalovaný toto rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl rozhodnutím ze dne ze dne 12.5. 2006 č.j. 267/2006-160-SPR/2.

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí, neboť se domnívá, že byl zkrácen na svých právech. Totožně jako v odvolání konstatuje, že zmeškání tříleté objektivní lhůty zavinil sám krajský úřad svými průtahy, když nerozhodl o návrhu na obnovu řízení v zákoně stanovené třiceti denní lhůtě, neboť považoval za nezbytné prověřit znalecký posudek předložený žalobcem. Žalobce uvádí, že návrh na obnovu řízení byl podán prostřednictvím faxu dne 15.11. 2005 a v zákoně stanovené třidenní lhůtě byl doplněn předložením písemného podání. Pokud by krajský úřad rozhodl o návrhu bezodkladně (§49 odst. 1, zákona č. 71/1967 Sb.), nejdéle ve třiceti denní lhůtě (§49 odst. 2, téhož zákona), byla by tříletá objektivní lhůta zachována. Navíc žalobce uvádí, že žalovaný neuvědomil žalobce o prodloužení lhůty k rozhodnutí s uvedením důvodu a dodává, že znalecký posudek, kvůli kterému správní orgán nevydal své rozhodnutí včas, proveden nebyl.

Žalobce má za to, že objektivní tříletou lhůtu, ve které lze obnovu řízení povolit, nelze vztahovat na rozhodnutí o přestupku, který má charakter „trestního obvinění“. Na podporu takového tvrzení zmínil žalobce ve své žalobě čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která je součástí právního řádu ČR, zákona č. 209/1992 Sb., dále čl. 4 Dodatkového protokolu č. 7 k této Úmluvě, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Kadubec v. Slovensko ze dne 2.9. 1998 a Lauko v. Slovensko ze dne 2.9. 1998. Na podporu svého tvrzení, že řízení o přestupku podle přestupkového zákona se považuje za „trestní obvinění“ (u kterých neběží lhůta k podání návrhu na obnovu řízení), zmínil i rozsudek č.j. 11 Tdo 738/2003 ze dne 22.7. 2004. Z výše uvedeného má žalobce za to, že argumentace krajského úřadu a ministerstva dopravy uplynutím této zákonné objektivní prekluzivní lhůty odporuje právním normám vyšší právní síly.

V této souvislosti žalobce dodává, že o skutečnosti odůvodňující obnovu řízení dle § 62 odst. 1 písm. a) zákona č. 71/1967 Sb. se žalobce, respektive jeho zástupce dozvěděl až dne 8.11. 2005, kdy byl zástupci předán znalecký posudek od soudního znalce, jehož vypracování si vyžádal. O skutečnosti odůvodňující obnovu řízení dle § 62 odst. 1 písm. c), zákona č. 71/1967 Sb., se žalobce, resp. zástupce dozvěděl dne 4.11 2005, kdy u Krajského soudu v Brně nahlédl do správních spisů. K důvodům zahájení obnovy řízení, dle § 62 odst. 1 písm. c), zákona č. 71/1967 Sb., zmiňuje žalobce rozsudek NSS č.j. 7 A 112/2002, ze dne 14.11. 2003 a rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. 6 A 175/94 ze dne 27.8. 1996.

K důvodu obnovy řízení podle § 62 odst. 1 písm. a), zákona č. 71/1967 Sb. dodává, že znalecký posudek se zaměřením na komplexní analýzu nehodového děje měl být vypracován již v původním přestupkovém řízení (dle § 36 zákona č. 71/1967 Sb.) a to bez ohledu na to, zda byl účastníkem navržen, či nikoliv, neboť správní a zejména přestupkové řízení provádí

správní orgán z úřední povinnosti, není vázán jen návrhy účastníků a je povinen vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Pokud tedy žalobce nechal vypracovat znalecký posudek, který mu byl předán dne 8.11. 2005 a z něho vyplynuly nové skutečnosti, dříve neznámé, mohl a měl správní orgán o návrhu na obnovu řízení v takovém případě rozhodnout bezodkladně a v dalším řízení, které by po nařízení obnovy probíhalo, mohl eventuálně přibrat znalce a nechat vypracovat znalecký posudek. Doplňuje, že řízení o návrhu na obnovu řízení se totiž omezuje toliko na zkoumání otázky, zda jsou zde nové skutečnosti nebo důkazy, přičemž provádění těchto nových důkazů, včetně jejich hodnocení připadá v úvahu teprve poté, kdy je řízení obnoveno. Krajský úřad se však těmito zásadami neřídil a možnost obnovy řízení v tříleté zákonné objektivní lhůtě svojí nečinností zmařil, ač návrh byl podán více než měsíc před jejím uplynutím, tedy včas.

Žalovaný ve svém vyjádření plně odkázal na odůvodnění rozhodnutí ze dne 12.5. 2006 č.j. 267/2006-160-SPR/2 a dodává, že návrh na obnovu řízení v dané věci byl zamítnut v souladu s platným řádem ČR, neboť uplynula objektivní tříletá prekluzivní lhůta. Žalovaný odmítá žalobcův názor, že by prekluzi způsobil Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravy a to z důvodu dodržení lhůty stanovené v § 49 zákona č. 71/1967 Sb. Jako důkaz opodstatněného prodloužení lhůty v řízení o návrhu na obnovu řízení, uvedl žádost Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 5.1. 2006 č.j. JMK 2116/2006, které bylo vyhověno neformálním dopisem žalovaného ze dne 16.1. 2006. Jako důvod žádosti o prodloužení lhůty přitom Krajský úřad Jihomoravského kraje uvedl skutečnost, že hodlá provést důkaz novým znaleckým posudkem, který dosud nebyl vypracován. Lhůta proto byla žalovaným prodloužena do 15.2. 2006, znalecký posudek č. 506 byl Ing. Jaroslavem Sedlákem v zadaném termínu vypracován. Žalovaný v této souvislosti odkazuje na nepravdivé tvrzení žalobce o nevypracování znaleckého posudku.

Stejně tak žalovaný odmítá žalobcův výklad zákona č. 71/1967 Sb., podle kterého byla dodržena subjektivní lhůta 3 měsíců a to z důvodu, že znalecký posudek vypracovaný dne 8.11. 2005 založil právní důvod obnovy řízení dle § 62 odst. 1 písm. a) zákona č. 71/1967 Sb. a uvádí, že se žalobce dopustil chybné interpretace zákona, protože opomenul fakt, že dle § 63 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb. je subjektivní lhůta omezena lhůtou objektivní.

Dle názoru žalovaného uplynula tříletá prekluzivní lhůta pro nařízení obnovy řízení dle § 63 odst. 4, zákona 71/1967 Sb., je tedy podle mínění žalovaného bezpředmětné zabývat se dalšími tvrzeními žalobce.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 24.4. 2009 č.j. 3 Ca 6/2006 žalobu jako nedůvodnou zamítl s odůvodněním, že žalovaný věc posoudil správně po právní stránce a dostatečně své tvrzení odůvodnil.

Žalobce proti rozsudku brojil kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud shledal důvodnou. Městskému soudu především vytkl, že se nevypořádal s námitkami uvedenými v žalobě. Konkrétně se soud nezabýval tvrzením neodůvodněného stavu nerovnosti v právech spatřovaný v tom, že zatímco obnovu řízení ve prospěch obviněného v případě trestního obvinění kvalifikovaného jako trestný čin umožňuje trestní řád bez jakéhokoliv časového omezení, naopak na trestní obvinění kvalifikované jako přestupek dopadá omezení lhůty pro obnovu řízení časovým limitem tří roků. Žalobce dále v žalobě namítal, že tříletou objektivní lhůtu zmařil správní orgán sám svým svévolným postupem, neboť o návrhu nerozhodl bezodkladně ani nejdéle ve lhůtě 30 dnů, navíc o prodloužení lhůty k rozhodnutí s uvedením důvodu žalobce neuvědomil. Ani s tímto tvrzením se soud nevypořádal. Nejvyšší správní soud rovněž vytkl městskému soudu, že se nevyjádřil k argumentaci žalobce, že správní orgán

nerespektoval, že řízení o obnově se rozpadá do dvou fází a neoddělil dvě fáze obnovy, když místo, aby nejprve nařídil obnovu, nesprávně začal opatřovat důkazy pro posouzení původního meritorního rozhodnutí.

Žalobce v kasační stížnosti vyslovil svůj nesouhlas s právním posouzením otázky, zda se v daném případě jedná o trestní obvinění. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s jeho tvrzením s tím, že v odůvodnění zrušujícího rozsudku se k otázce, zda se v dané věci jedná o trestní obvinění, vyjádřil.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku odkázal na rozsudek Evropského soudního dvora ve věci „Engel“, kde posuzoval otázku, zda „obvinění“, kterému dotyčný stát přisuzuje disciplinární povahu je „trestní“ ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Soud poukázal i na svůj rozsudek ze dne 20.1. 2006 č.j. 4 As 2/2005-62, přičemž dospěl k závěru, že posuzovanou věc je třeba podřadit pod režim čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

S ohledem na závazný právní názor Nejvyššího správního soudu uvedený ve zrušujícím rozsudku, městský soud rozhodl ve věci znovu:

Obnova řízení jako mimořádný opravný prostředek není upraven v zákoně o přestupcích. V takovém případě je podle názoru Nejvyššího správního soudu ze dne 16.4.2008 č.j. 1 As 27/2008-67 přípustná analogie iris, což vyplývá z obecné potřeby použít ve prospěch obviněného analogii z trestního práva ve správním trestání všude tam, kde vzhledem *k neexistenci jednotného kodexu správního trestání nejsou výslovně upraveny některé základní zásady a instituty, jež by měly být zohledněny v případě jakéhokoli přestupku či správního deliktu*. K této zásadě se již Nejvyšší správní soud vyslovil např. ve svém rozsudku ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67, dostupném z <http://www.nssoud.cz>, dle něhož *„použití analogie ve správním trestání je přípustné, a to v omezeném rozsahu, pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázku vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem“*. Obdobně v rozsudku ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007 - 135, publikovaném pod č. 1338/2007 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud konstatoval: *„Věcný rozdíl mezi trestnými činy a správními delikty bývá i velmi mlhavý, může být i výsledkem politického rozhodnutí („dekriminalizace“), a je běžné, že skutky trestané právním řádem jednoho státu nebo v určité době jako trestné činy jsou podle právního řádu jiného státu nebo v jiné době „pouze“ správními delikty a naopak. Pro ilustraci lze vzpomenout i někdy převrácený poměr u peněžitých sankcí: stamilionové pokuty, které hrozí za některé správní delikty, a více než desetinásobně přesahují možnou výměru peněžitého trestu podle trestního zákona. Také proto pro trestnost správních deliktů musí platit obdobné principy a pravidla jako pro trestnost trestných činů.“* Podpůrná argumentace odkazem na úpravu trestního řízení před soudy není nepřipadná ani podle dalších rozhodnutí zdejšího soudu (např. rozsudek ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27, publikovaný pod č. 461/2005 Sb. NSS, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publikované pod č. 1546/2008 Sb. NSS), podle nichž je rozdělení deliktů na správní a soudní vyloženo nikoli jako s ohledem na přirozenoprávní principy, ale jako důsledek trestní politiky státu. Tento přístup je v obecné rovině výrazem Ústavním soudem opakovaně vyslovené jednoty právního řádu (srov. např. nález ze dne 29. 1. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 72/06 dostupný na <http://nalus.usoud.cz>) a v dané věci i s principem analogie ve prospěch účastníka řízení (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2002, sp. zn. III. ÚS 611/01 a ze dne 11. 7. 2007, sp. zn. II. ÚS 192/05, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>, či rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva - rozsudek ve věci *Öztürk proti Německu* ze dne 21. 2. 1984, in: <http://echr.coe.int/echr/en/hudoc>).

Z výše uvedeného soud dospěl k závěru, že ustanovení § 277 až 289 trestního řádu o obnově řízení se uplatní i v řízení přestupkovém, neboť v tomto směru přestupkový zákon nemá speciální ustanovení. Podle těchto ustanovení platí, že ve *prospěch obviněného* lze povolit obnovu řízení bez časového ohraničení, v *neprospěch obviněného*, není-li obnova vyloučena vůbec (srov. § 279), platí nadále lhůta rovnající se *polovině promlčecí doby* trestného činu, pro který bylo trestní stíhání vedeno [srov. dále § 279 písm. b) a v řízení v trestních věcech mladistvých i § 72 odst. 3 ZSM].

Pro úplnost soud dodává, že správní orgán nepochybil, když v první fázi řízení o obnově nechal vypracovat znalecký posudek, aby ověřil, zda znalecký posudek předložený žalobcem je pravdivý, či zda byly použity správné metody výpočtu. Podle názoru soudu správní orgán nejednal svévolným způsobem, jak namítal žalobce.

Správní orgány pochybily v tom, že návrh na obnovu řízení zamítly pro uplynutí lhůty pro nařízení obnovy přestupkového řízení, a proto soud napadené rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 s.ř.s. V dalším řízení se správní orgán bude zabývat otázkou, zda v daném případě jde o situaci, kdy vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými. Správní orgán tedy posoudí, zda se jedná o skutečnosti neznámé správnímu orgánu i žalobci, jež musely existovat již před právní mocí rozhodnutí a účastník je nemohl bez vlastního zavinění uplatnit, neboť je neznal či mu k jejich uplatnění bránila relevantní překážka.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1, podle něhož má právo na náhradu nákladů účastník, který měl ve věci úspěch. Náhrada nákladů řízení spočívá v zaplacení soudních poplatků v celkové výši 5.000,- Kč (poplatek z podané správní žaloby 2.000,- Kč a poplatek za kasační stížnost 3.000,- Kč) a dále v náhradě nákladu za právní zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby v částce 2.100,- Kč za 1 úkon (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (převzetí zastoupení a podání kasační stížnosti) a 2x režijní paušál po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Celkově je žalovaný povinen zaplatit 9.800,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě do 2 týdnů po doručení tohoto rozsudku. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze. Rozhodnutí o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem.

V Praze dne 22. července 2010

JUDr. Miroslava H r e h o r o v á v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Helena Bartoňová

Za správnost anonymizace:
Mgr. Anita Pešulová